

**ΟΜΙΛΙΑ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΠΑΤΡΩΝ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΣΤΗΝ 1^η ΘΕΙΑ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ κ.κ. ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ.**

Ἀγαλλομένω ποδί, ἡ ἀγιοτόκος, ἡρωοτόκος καί ἱστορική πόλις τῆς Τριπολιτσᾶς καί συν αὐτῇ πᾶσα ἡ τῶν Μαντινέων καί Κυνουριέων πληθύς, Σέ ὑπεδέχθη εἰς τήν περικλεῆ καθέδρα Σου, Σεβασμιώτατε καί λίαν ἀγαπητέ, ἐκ τῶν παλαιῶν ἐτῶν, Μητροπολίτα Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. Ἐπιφάνιε.

Ὁ ἐνθουσιασμός τῶν πιστῶν, τοῦ φιλοθέου καί φιλαγίου Λαοῦ τοῦ Θεοῦ, προὔξενησε δέος καί ἔφερε ρίγη συγκινήσεως στίς καρδιές ὄλων μας, πιστεύομεν δέ ἀκράδαντα, ὅτι αὐτός ὁ ἱερός παλμός ἔθιξε βαθύτατα καί τίς λεπτότερες, ἀκόμα χορδές τῆς ἰδικῆς Σου καρδίας.

Καί ἰδού σήμερον, μετά τήν μεγαλειώδη ἀνοδόν Σου στίς ἡγιασμένες βαθμίδες τοῦ κλεινοῦ Ἀρχιερατικοῦ θρόνου, τοῦ περικαλλοῦς καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου τῆς Τριπολιτσᾶς, ἰδού λέγω σήμερον, ἴστασαι ἐνώπιον τοῦ Φρικτοῦ Θυσιαστηρίου, προσφέρων, τήν ἀναίμακτον καί φρικτήν Θυσίαν, πλαισιούμενος ὑπό πλειάδος ἀδελφῶν Σου Ἀρχιερέων, Ἱερέων καί Διακόνων, τῇ συμμετοχῇ τοῦ εὐσεβοῦς καί πνευματικῶς καλλιεργημένου ποιμνίου σου.

Χαιρόμεθα ἅπαντες καί ἀγαλόμεθα ἐπί τῇ δωρεᾷ αὕτη τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἐπί, τῇ πόλει καί Μητροπόλει ταύτη καί συνωδᾶ ταῖς νοεραῖς δυνάμεσι καί τοῖς ἐν οὐρανοῖς Ἁγίοις δεόμεθα ἐπί τῇ θεία συνάρσει ἐξελίξει διά τά κατ' Ἐσέ καί μετά τοῦ Ἱεροῦ καί Χρυσοστόμου Ἰωάννου, ἐπαναλαμβάνομε, ἐν βαθυτάτῃ, τῷ ὄντι, συγκινήσει:

« Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν».

Ἐν ἐνί δέ στόματι καί μιᾷ καρδίᾳ, ἅπαντες, ἐπαναλαμβάνομεν τὴν μυριόστομον ἰαχὴν, γεγонуῖα τῆ φωνῆ, «ΑΕΙΟΣ».

Αὐτὴ ἢ ἀπὸ τὰ τρίσβαθα τῆς καρδίας μας ἐπιφώνησις δηλώνει, ἀδελφέ τιμιώτατε καί φίλε ἡγαπημένε, ἄνθρωπε τῆς καρδιάς μας, ἀφ' ἐνός μὲν τὴν εὐχὴν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν Σου, εἰς τό εὐλογημένον, ἀλλὰ καί πολυεύθυνον διακόνημα Σου, εἰς τό ἱερόν γεώργιον τοῦ Κυρίου μας, ἀφ' ἑτέρου δέ τὴν πεποίθησίν μας καί τὴν ἀπόλυτον βεβαιότητα, ὅτι εἶσαι τῶ ὄντι ἄξιος διὰ νά ποιμάνῃς αὐτόν τόν μέ ἰδιαίτερα χαρίσματα, προικισμένον ἀπὸ τόν Θεόν, Λαόν.

Καί ἐπειδὴ μυριόστομος ἡ κραυγὴ καί ἰκεσία διὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν, διὰ τοῦτο καί ἢ ἀπὸ Θεοῦ εὐλογία ἤδη ἐπερίσσευσεν καί ὡς ὀρμήματα ποταμοῦ κατέκλυσε ἤδη καί θά κατακλύσῃ καί στήν συνέχεια τὴν Ἀρχιερατικὴν πορείαν καί κατὰ Θεόν βιοτὴν καί πολιτείαν Σου.

Διὰ τοῦτο καί αὐθις ὡς ἰκεσίαν πρὸς τόν Θεόν ἐπαναλαμβάνομεν ἅπαντες μέ οὐρανομήκη τὴν φωνήν, «ΑΕΙΟΣ».

• Ὅμως ἐπειδὴ εἶναι γνωστὴ ἢ ἐξ' ἀπαλῶν ὀνύχων Σου, βαθεῖα πίστις στόν Θεό, τὴν ὁποία ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἐφύτευσεν ἐν τῆ ἀγαθῇ καί ἀδόλω καρδίᾳ Σου, ὁμοῦ μέ τόν πόθον τῆς ἱερατικῆς Σου κλίσεως, τὴν ὁποίαν ἐκαλλιέργησαν οἱ εὐσεβεῖς γονεῖς Σου καί οἱ πνευματικοί Σου πατέρες, ἐν οἷς ὁ ἀλήστου μνήμης, Μητροπολίτης Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας Κοσμάς, πιστεύομεν ὅτι καί τὰ χαρίσματα ἔχεις καί τὰ τάλαντα κατέχεις, ὥστε νά δικαιούμεθα καί πάλιν καί πολλάκις νά χαιρώμεθα, χεῖρας κροτοῦντες καί τὴν ἀρετὴν καί τὴν σεμνότητα, τὴν ἐργατικότητα, τό φιλακόλουθον, τό φιλόθεον, τό φιλάγιον καί ἀφιλάργυρον, τό γλυκύ τῆς καρδίας σου, τό ἐκκλησιαστικόν Σου ἦθος καί φρόνημα, τό ἀνεπίσογον τοῦ ἦθους Σου καί τό ἐγνωσμένον ἐνάρετον τῆς βιοτῆς Σου, τό ὑπομονετικόν, τό ἀνεξίκακον, τό ἰλαρόν καί συνελόντ' εἰπεῖν, τό ἀκέραιον κατὰ τὰ ἀνθρώπινα μέτρα, τῆς ὄλης πορείας καί

προσωπικῆς Σου ζωῆς, ἐπικυροῦντες καί ἐν συγκινήσει καί χαρᾷ ἐπαινοῦντες, ἀναφωνοῦμεν «ΑΞΙΟΣ».

Καί εἶναι φυσικόν, ὅτι κάποιος, πού τά πρόσωπα καλῶς δέν γνωρίζει, ἀλλά καί τά γεγονότα, ἐν πολλοῖς, ἀγνοεῖ, τόν λόγον τοῦ ὁμιλοῦντος ὑπερβολικόν νά θεωρήσῃ. Ἀλλ' ὄχι ἀδελφοί μου, ὁ ὁμιλῶν, τόν ὡς ἀδάμαντα λάμποντα καί ὡς χρυσίον ἀστράπτοντα Ἱεράρχην τῆς Μαντινείας καί Κυνουρίας, τόν ἠγαπημένον εἰς τόν ὁμιλοῦντα Ἐπιφάνιον, ὁ τόν παρόντα λόγον τῆς ἀληθείας ἐκφωνῶν, γνωρίζει ἀπό πολλῶν ἐτῶν, ὅτε διηκόνει τόν Θεόν καί τόν Ἱεράρχην τῶν Μυρῶν, Ἅγιον Νικόλαον, ἐν τῇ γεραρᾷ καί σεβασμίᾳ τῶν Βαρσῶν Μονῆ καί ὁ Ἐπιφάνιος, ὡς νεαρός, εὐλαβῆς προσκυνητής, προσήρχετο εἰς τήν Μονή μας μετ' ἄλλων εὐσεβῶν νέων, φίλων καί συμφοιτητῶν αὐτοῦ καί πνευματικῶς μεθ' ἡμῶν συνανεστρέφετο.

Τότε, ὁ ὁμιλῶν, παρεκάλει τόν Θεόν, ὥστε ὁ σήμερον τόν θρόνον τῆς ἱστορικῆς Τριπολιτσᾶς κλεῖζων νά παραμείνῃ εἰς τήν Ἱεράν, τῶν Βαρσῶν, Μονήν. Τοῦτο ὁμως ὡς, μετὰ βαθείας συνοχῆς καρδίας ἐνθυμοῦμαι ἦτο ἐπιθυμία βαθυτάτη καί τοῦ ἀλήστου μνήμης, Γέροντός μας, κλεινοῦ Ἱεράρχου, τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Μαντινείας καί Κυνουρίας κυροῦ Θεοκλήτου, τοῦ ἀνθρώπου τοῦ μέτρου, τῆς συνέσεως καί τῆς ἀγάπης.

Ἐχαιρε διά τό ἦθος τῶν νέων ἐκείνων, τινές τῶν ὁποίων παρέμειναν εἰς τήν Μονήν καί κλεῖζουν τήν Ἱεράν Μητρόπολιν ταύτην, ἕως τῆς σήμερον. Ἐλεγεν ὁ ἀοίδιμος Θεόκλητος εἰς ἐμέ. Ἡγούμενε νά μείνῃ καί ὁ Βασίλης, νά μείνῃ καί ὁ Κώστας στό Μοναστήρι. Ὁ Βασίλειος, εἶναι ὁ νῦν Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. Ἐπιφάνιος, ὁ Κώστας εἶναι ὁ Μητροπολίτης Ἄρτης κ. Καλλίνικος.

Ὡ τῆς προφητικῆς τοῦ ἀοιδίμου ἐκείνου Ἱεράρχου φωνῆς. Πολλά ἄλλα, πού εἶχεν εἶπει ὁ περικλεῆς ἐκεῖνος Ἱεράρχης ἐπαληθεύτηκαν. Καί δέν ἔμεινες ὡς Μοναχός ἐκεῖ, ἀγαπητέ μου Ἐπιφάνιε, ἀλλ' ἰδοῦ ἡ χεῖρ τοῦ Κυρίου, Ἱεράρχην Σέ

κατέστησε τῆς Ἐπαρχίας ταύτης. Καί οἱ ἀδελφοί καί φίλοι καί συμμαθηταί σου, ἐνδεδυμένοι τήν τῆς Ἱερατείας χάριν, χαίρουν εἰς τήν χαράν Σου καί βακτηρίες εἰς τήν πορείαν Σου, θά ὑπάρξουν.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Τεγέας κ. Θεόκλητος, ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς καί Σεβασμίας Μονῆς μας, Μελχισεδέκ, ὁ π. Ἰουστῖνος καί οἱ σύν αὐτοῖς πατέρες καί ἀδελφοί σου, μετά πάντων τῶν ἄλλων Κληρικῶν καί Μοναχῶν τῆς Ἐκκλησίας ταύτης.

Ὅμοῦ μετά τοῦ γέροντός μας Θεοκλήτου, χαίρουν ἐν οὐρανοῖς καί πάντες οἱ κατηγλαϊσμένοι Ἱεράρχαι προκάτοχοί Σου, οἱ κλεινοί Διονύσιοι, ὁ μαρτυρικῶς τόν βίον αὐτό περατώσας Ἀνθιμος ὁ Βάρβογλης, ὁ ἥρωικός τῆς Τριπολιτσᾶς Ἱεράρχης Δανιήλ, πού μαζί μέ τούς λοιπούς Ἀρχιερεῖς καί Προκρίτους τῆς Πελοποννήσου βασανίστηκε στήν φοβερή εἰρκτή τῆς Τριπολιτσᾶς τό 1821, ὁ πολὺς Θεοφάνης ὁ Σιατιστεύς, καί ὁ σοφός Θεόκλητος Βίμπος, ὁ Γερμανός ὁ Μεταξᾶς καί ὁ Προκόπιος Τζαβάρας, ὁ Γερμανός Ρουμπάνης καί ὁ Γέροντάς μας Θεόκλητος, μέ προεξάρχοντα τῆς πανηγύρεως τόν πολύκλαυστον καί ἠγαπημένον μας, Προκάτοχόν σου, τόν ὀτρηρόν ἐργάτην τοῦ Ἱεροῦ Ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου, Ἀλέξανδρον, ὁ ὁποῖος ἤδη πνευματικῶς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Σοῦ παρέδωσε.

Πῶς, λοιπόν, νά μή ἐπιτύχης, εἰς τό ἔργον Σου, μέ τόσες εὐλογίες;

Ἀλλά τί μνημονεύω μόνον τῶν κεκοιμημένων Ἀρχιερέων, ἐκ συναισθηματικῆς φορτίσεως παρασυρόμενος; Πνευματικῶς ὀρῶμεν, παρεστῶτας τῇ πνευματικῇ ταύτῃ Τραπέζῃ καί μέ τήν χάριν καί τάς εὐχάς των, τήν Σεβασμιότητά σου περιβάλλοντας καί σκέποντας.

Τήν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, τήν ὡς Ἐλωνα καί Μυροβλήτισσαν Μαλεβήν, ὡς Γοργοεπήκοον καί Ἀρτωκοστᾶν καί Χρέπαν καί Κανδήλαν καί Ἐλεοῦσαν τιμωμένην.

Τούς κλεινούς Νεομάρτυρας Δημήτριον καί Παῦλον, τούς ἀριστέας τῆς Πελοποννήσου, Λάζαρον ἐτι τόν ἐκ Τριπόλεως Ἱερομάρτυρα, Νεῖλον τόν Μυροβλήτην, τόν ἐξ' Ἀγίου Πέτρου Κυνουρίας σύν πᾶσι τοῖς λοιποῖς Ἀγίοις.

Σεβασμιώτατε, ἅγιε Μαντινείας, ὁ Ὅσιος καί Θεοφόρος πατήρ ἡμῶν Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, θέλει τόν Ἀρχιερέα, ἐν προκειμένῳ, πατέρα καί διδάσκαλον καί ἰατρόν καί κυβερνήτην τῆς νοητῆς νηός.

Πάντα ταῦτα τά κατέχεις ὡς ἔμπειρος καί πιστός οἰκονόμος τῶν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ.

Προέρχεσαι ἐκ πατρίδος ἱερᾶς, μαρτυρικῆς καί αἱματοποτισμένης γῆς. Πόσες φορές προσκύνησες στόν Κῆπο τῶν Ἡρώων, στό ἔνδοξο Μεσολόγγι καί πόσες φορές ἤκουσες ὅτι «τό Μεσολόγγι τό ράσο τοῦ Δεσπότη του τό φορεῖ γιά σάβανό του καί φωτεινό μετέωτο πετᾶ στόν οὐρανό του».

Ἀδελφέ μου, γνωρίζεις ὅτι τήν καρδιά οἰουδήποτε Ἕλληνος Ἱεράρχου κατακαίουν δύο πολύ μεγάλες ἀγάπες. Ἡ ἀγάπη πρὸς τόν Θεόν, ἡ ὁποία ὡς φλόγα ἀναλίσκει τό εἶναι του καί ὡς λάβα φωτός ἐκχέεται πρὸς τό ποιμνιόν του, ἀλλά καί ἡ ἀγάπη πρὸς τήν Πατρίδα μας, τήν ὁποίαν ὁ Κύριος ἠγάπησε καί διά τῆς Ἀποστολικῆς διδασκαλίας καί παραδόσεως, ἀγίαν τήν κατέστησε.

Καί τοῦτος ὁ τόπος, ὅπου κι' ἂν πατήσης, ὅποιο λιθάρι κι' ἂν ἀκουμπήσης, ὅποια πέτρα κι' ἂν γυρίσης, ὅποιο δρόμο καί ἂν περπατήσης, ὅποια πόλη καί χωριό καί ἂν εὐλογήσης, ὅποια βουνά καί λαγκάδια καί ἂν βαδίσης, σ' ὅποιο Μοναστήρι καί Ἐκκλησιά καί ρημοκκλήσι καί ἂν προσκυνήσης, ὀνόματα ἡρώων καί μαρτύρων θά βρῆς καί φωνές ἀγωνιστῶν μέχρι αἵματος θά ἀκούσης. Τόν θρυλικό πολέμαρχο, τόν Γέρο τοῦ Μωρηᾶ, μπροστά σου θά βλέπης, μαζί μέ τούς συμπολεμιστάς του, γιά κλέα μεγάλα νά σέ ἐμπνέουν καί νά Σέ ὀδηγοῦν καί κάθε φορά πού μπροστά στόν Ἀνδριάντα του, στήν Καθέδρα τῆς Μητροπόλεώς Σου θά εὐρίσκεσαι, τήν ἡρωική φωνή του θά ἀκούης καί νοερά θά τόν ἀντικρούζης νά κρατάη στά χέρια του

τόν χιλιοβασανισμένο Δεσπότη τῆς Τριπολιτσᾶς Δανιήλ καί νά τοῦ λέη. «Πίστευες ὅτι θά σ' ἄφηνά στή φυλακή; Δέν στό' πα ὅτι θά βγῆς γιά νά δῆς τήν λευτεριά τῆς πατρίδος μας»;

Αὐτές οἱ δύο ἀγάπες, ἐντονώτερον τήν καρδίαν Σου, οὐχί μόνον δι' ἐλπίδος ἔχομεν, ἀλλ' ἐσμέν βέβαιοι ὅτι κατακαίουν, ὡς καί τάς καρδίας ὄλων μας ὡς ποιμένων, τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Οἱ ἀντικείμενοι πολλοί, ὁ μισόκαλος, ὡς λέων ὀρυόμενος ἀγωνίζεται μέσω τῶν ὀργάνων του ἐναντίον τῶν Ἱερῶν καί τῶν Ὁσίων τοῦ Γένους μας.

Στό πρόσωπό σου, ἅγιε ἀδελφέ, βλέπομε, τόν θερμουργόν, τόν πυρφόρον καί ζηλωτήν Ἑλληνα Ἱεράρχην, ὁ ὁποῖος ὀπως μέχρι τώρα ἠναλώθη, ὑπέρ τῆς δόξης του Θεοῦ καί τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, ἀκόμη περισσότερο θά φανῆ ὡς λαμπάς καιομένη, φαίνουσα καί θερμαίνουσα τάς τῶν ἀνθρώπων καρδίας καί τά τῶν πονηρῶν βέλη τά ἐναντίον τῆς πίστεως καί τῆς πατρίδος κινούμενα, κατακαίουσα.

Σεβασμιώτατε,

ὄτε πρωΐαν τινά ἐδέχθημεν τό τελεφώνημα τοῦ Μακαριωτάτου καί ἠκούσαμεν τῆς εὐφροσύνου ἀγγελίας, ὅτι θά προτείνῃ τήν Σεβασμιότητά Σου, διά τήν ἠγαπημένην μας Πατρίδα, τόν Θεόν ἐδοξάσαμε καί τόν σεπτόν Προκαθήμενον τῆς καθ' Ἑλλάδα Ἐκκλησίας, εὐγνωμόνως εὐχαριστήσαμεν, ὄπερ καί ἀπό τῆς θέσεως αὐτῆς πράττομεν, διά τήν θεία εὐδοκία καί τῆ τοῦ Παρακλήτου ἐπινεύσει, τοιαύτην δωρεάν διά τήν πόλιν τῆς Τριπόλεως καί σύμπασαν τήν κατά Μαντινεΐαν καί Κυνουρίαν Ἐκκλησίαν καί διά τήν ἐκ τῆς ἐκλογῆς Σου, τιμήν πρός τό πρόσωπον τοῦ φίλου του, ἀειμνήστου Ἀλεξάνδρου.

Ἀλλά Σεβασμιώτατε, τήν Ἀρχιερατικήν ράβδον, τῆ τοῦ Θεοῦ οἰκονομία καί εὐδοκία καί χάριτι, παρέλαβες χθές ἐκ χειρῶν Ἁγίων, τοῦ τῆς Ἱεραρχίας ἀδάμαντος τοῦ πολυσεβάστου καί κλεινοῦ καί φωτολαμποῦς Ἱεράρχου, Μητροπολίτου Μονεμβασίας καί Σπάρτης κ. Εὐσταθίου, ὁ ὁποῖος ἡμέρα καί νύκτα ἠργάσθη μή φειδόμενος κόπων καί

μόχθων, ὡς Τοποτηρητῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ταύτης. Θεωρῶ μεγάλην εὐλογίαν, δι' Ἐσέ τό γεγονός αὐτό καί δράττομαι τῆς εὐκαιρίας ὡς Ἀρκάς καί ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ταύτης ὡς Κληρικός προερχόμενος, νά ἐκφράσω τίς εὐγνώμονες εὐχαριστίες πρὸς τόν θαυμάσιον αὐτόν ἄνθρωπον, τόν πλήρη δωρεῶν καί χαρίτων καί ἀρετῶν Ἱεράρχην, δι' ὅσα ἐμόγησε διά τήν ἠγαπημένην μας πατρίδα. Σεβασμιώτατε καί Παναγιώτατε Μητροπολίτα Μονεμβασίας καί Σπάρτης κ. Εὐστάθιε, ἡ Τρίπολις καί γενικῶς ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μαντινείας καί Κυνουρίας δέν θά ξεχάσουν ποτέ τό ἅγιο πέρασμά σου καί τήν ὀλόφωτον καί γλυκυτάτην παρουσίαν Σας.

Σεβασμιώτατε, ἅγιε Μαντινείας καί Κυνουρίας, ὁ τόπος ἐν ᾧ ἔστηκας, γῆ ἁγία ἐστί, οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους Σοῦ ἐνεπιστεύθη Κύριος ὁ Θεός, εἶναι εὐλογημένοι καί ἀπό τόν Θεόν ἠλεημένοι, μέ πλεῖστες ὅσες δωρεές. Πρὸ τῆς ἐλεύσεώς Σου ἐχαιρέτησαν τήν ἐκλογή Σου καί ζοῦσαν μέ τήν προσμονήν τῆς συναντήσεώς Σου. Χθές, περιχαρεῖς Σέ ὑπεδέχθησαν, ὡς Ποιμεχάρχην καί Πνευματικό τους Πατέρα. Ἀπό τώρα καί στό ἐξῆς, θά εἶναι κοντά Σου, ὑπό τήν σκέπην τῆς πατρικῆς Σου ἀγάπης καί στοργῆς, ὑπό τήν πνευματικὴν Σου προστασίαν, ὑπό τό ὠμοφρόριόν Σου καί τήν πνευματικὴν καθοδήγησίν Σου καί εἶναι βέβαιοι, ὅτι ἂν χρειασθῆ καί θυσιαστικῶς ὑπὲρ τῆς ἀγάπης τοῦ Κυρίου καί τῆς σωτηρίας τους, θά προσφέρῃς τό εἶναι Σου ὀλόκληρο, τήν ζωὴν Σου.

Ἀπευθυνόμενος δέ ἐν περισσειᾷ ἀγάπης πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου Κληρικούς καί Λαϊκούς, τῆς Ἱερᾶς καί ἱστορικῆς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας, ὑπενθυμίζω τοὺς λόγους τοῦ Ἱεροῦ Πατρός τῆς Ἐκκλησίας μας, ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου. «... Μηδεὶς χωρὶς τοῦ Ἐπισκόπου, τι πρᾶστέω τῶν ἀνηκόντων εἰς τήν Ἐκκλησίαν. Ἐκείνη βεβαία εὐχαριστία ἠγείσθω, ἢ ὑπὸ τόν Ἐπίσκοπον οὐσα ἢ ᾧ ἂν αὐτός ἐπιτρέψῃ. Ὅπου ἂν φανῆ ὁ Ἐπίσκοπος, ἐκεῖ τό πλῆθος ἐστω. Ὡσπερ ὅπου ἂν ᾗ Χριστός Ἰησοῦς, ἐκεῖ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία».

Πορεύου Ποιμενάρχα τῆς ἡρωϊκῆς Τριπολιτσᾶς, πορεύου ἐν εἰρήνῃ καὶ χαρᾷ καὶ ἔντεινε καὶ κατευδοῦ καὶ ἀρχιεράτευε καὶ λάμψον ὡς φωταυγῆς ἀστήρ καὶ λύχνος ἐπὶ τὴν λυχνίαν τῆς αὐτοῦ φωτοφόρου καθέδρας καὶ ζῆθι εἰς ἔτη πλεῖστα ὅσα, ἵνα ἐξαστράπτῃς φωτισμόν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ δογμάτων καὶ πράξεων. «ΑΞΙΟΣ»